

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
**«ОСНОВИ РАЦІОНАЛЬНОГО
ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ»**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалавський) рівень
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	Для всіх здобувачів вищої освіти ННІ Агротехнологій, селекції та екології
Статус навчальної дисципліни	Факультетська вибіркова навчальна дисципліна
Курс, семестр	2 курс, 4 семестр
Трудоємність	120 год
Мова(и) викладання	державна
ННІ / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології. Кафедра екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля
Контактні дані розробника(ів)	Галицька Марина Анатоліївна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля, e-mail: maryna.galytska@pdau.edu.ua , https://www.pdau.edu.ua/people/galytska-maryna-anatoliyi-vna
Мета вивчення навчальної дисципліни	вивчити сутність поняття екології землекористування в умовах нових земельних відносин; розкрити концептуальні засади екологізації землекористування в Україні на сучасному етапі його розвитку та законодавчо-нормативні проблеми екологічних відносин прав власності та прав користування землею; вивчити методологічні засади формування сталого землекористування як основи його екологізації та методи й інструменти урахування екологічного чинника в земельній політиці.
Компетентності	<u>Загальні:</u> ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 11. Прагнення до збереження навколишнього середовища. <u>Фахові:</u> ФК 7. Здатність науково обґрунтовано використовувати добрива та засоби захисту рослин з урахуванням їх хімічних і фізичних властивостей та впливу на навколишнє середовище. ФК 8. Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач у процесі вирощування сільськогосподарських культур шляхом розуміння їх біологічних особливостей та використання як теоретичних, так і практичних методів.
Результати навчання	ПРН 2. Розуміти основні екологічні закони, правила та принципи охорони довкілля та природокористування. ПРН 3. Розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в

	<p>сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування.</p> <p>ПРН 7. Розв'язувати проблеми у сфері захисту навколишнього середовища із застосуванням загальноприйнятих та/або стандартних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду</p> <p>ПРН 11. Уміти прогнозувати вплив технологічних процесів та виробництв на навколишнє середовище.</p> <p>ПРН 26. Вміти приймати організаційні, природоохоронні та інші рішення, які забезпечують екологічно безпечне функціонування агроєкосистем</p>
Методи навчання	<p>Словесні: лекція, пояснення, бесіда; наочні: ілюстрування; практичні методи: практичні роботи, конспектування, підготовки реферату; методи формування пізнавальних інтересів: метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти; метод усного контролю: бесіда, доповідь. Самостійна робота без контролю викладача: завдання самостійної роботи. Методи з розвитку соціальних навичок: презентації, доповіді, робота в команді.</p>
Програма навчальної дисципліни	<p><i>Тема 1.</i> Поняття і сутність екології землекористування та її сучасні напрями розвитку.</p> <p><i>Тема 2.</i> Земельні ресурси та екологічна стабільність їх використання</p> <p><i>Тема 3.</i> Зонування земель та землевпорядкування як інструмент формування сталого землекористування.</p> <p><i>Тема 4.</i> Екологічна ефективність землекористування</p> <p><i>Тема 5.</i> Концептуальні засади екологізації землекористування в Україні на сучасному етапі.</p> <p><i>Тема 6.</i> Державна політика та стратегія розвитку екології землекористування</p> <p><i>Тема 7.</i> Теоретичні засади екологічної безпеки аграрного землекористування.</p> <p><i>Тема 8.</i> Сучасний стан екологічної безпеки та ефективність використання земель сільськогосподарського призначення.</p>
Стратегія оцінювання результатів навчання	<p>Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення тем та курсу оцінюються у відповідності до форм поточного та семестрового контролю результатів навчання.</p> <p>Формами <u>поточного контролю</u> знань здобувачів вищої освіти є:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ виконання вправ на практичних заняттях, ✓ виконання контрольної роботи; ✓ виконання завдань самостійної роботи. <p>Форма <u>семестрового контролю</u>: <i>залік</i>.</p>
Політика навчальної дисципліни	<p>Відвідування занять навчальної дисципліни є обов'язковим. Викладач індивідуально зі здобувачем вищої освіти визначає необхідність і форми відпрацювання пропущених занять. Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним результатом навчання. Під час вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен дотримуватись академічної доброчесності, що передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і</p>

	<p>суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.</p> <p>Існує можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та/або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перерахування результатів такого навчання відбувається з використанням Європейської кредитно-трансферної системи.</p> <p>Набуття програмних результатів навчальної дисципліни можливе і після успішного закінчення навчання у неформальній та інформальній освіті (різноманітні навчальні платформи). Визнання та перерахування результатів такого навчання відбувається за наявності документального підтвердження (зокрема сертифікату)</p> <p>Після завершення вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти мають можливість пройти опитування в АСУ ПДАУ з метою покращення викладання даної дисципліни.</p>
<p>Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)</p>	<p>«Загальна екологія (та Неоекологія)», «Ландшафтна екологія», «Моніторинг довкілля», «Моделювання та прогнозування стану довкілля», «Нормування антропогенного навантаження на навколишнє середовище». «Урбоекологія», «Заповідна справа».</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p><u>Основні</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Третяк А.М. Екологія землекористування: теоретико-методологічні основи формування та адміністрування: монографія. Херсон: Гринь Д.С. 2020. 440 с. Будзяк О.С. Організаційно-економічний механізм екологобезпечного використання земель України: дис. ... д-ра екон. наук: 08.00.06. Київ, 2019. 464 с. Власов В.І. Використання земельних ресурсів у країнах – основних виробниках сільськогосподарської продукції. Економіка АПК. 2019. № 4. С. 153–154. Третяк А.М. Земельні ресурси України та їх використання. К.: ТОВ «ЦЗРУ», 2019. 143 с. Землекористування: еколого-економічні проблеми, конфлікти, планування: навч. посіб. І.П. Соловій, О.Т. Іванишин, В.В. Лавний, Ю.І. Турчин, О.Г. Часковський. Львів: Афіша, 2021. 400 с. Лугіна В.Ф. Еколого-економічні проблеми сільськогосподарського землекористування. К.: ІЗ УААН, Ін-т радіоекології УААН, 2023. 168 с <p><u>Допоміжні</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Якушова К.В. Нормативно-правове забезпечення екологобезпечного використання землі в Україні. Ефективна економіка. 2020. № 10. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/ (дата звернення 15.07.2023 р.). Закон України «Про землеустрій» від 16.04. 2003 р. Урядовий кур'єр. 2003. № 129. Третяк А.М. Сутність і поняття екології землекористування в умовах нових земельних відносин. URL: http://eco.j.dea.gov.ua/wp-content/uploads/2013/02/CONCEPT1.pdf (дата звернення 25.07.2023 р.). Огляд стану земельних відносин в Україні. Випуск 27 лютого 2017 р. URL: http://land.gov.ua/wp-content/ (дата звернення 18.07.2023 р.). Гетьман А.П. Екологічне право України. URL: http://www.ebk.net.ua/Book/law/getman_ekoru/part1/105.htm (дата звернення 04.07.2023 р.). Сучасні особливості взаємодії суспільства і природи. URL: www.kostytsky.com.ua/upload/doc/1-2.pdf (дата звернення 16.07.2023 р.). Земля як об'єкт правової охорони і використання. URL: http://www.ukr.vipreshebnik.ru/ekologichne-pravo/4144-zemlya-yak-ob-ektpravovoji-

	<p>okhoroni-ivikoristannya-kategoriji (дата звернення 19.08.2023 р.).</p> <p>8. . Панас Р.М. Рациональне використання та охорона земель: навч. посіб. Львів: «Новий світ – 2000», 2021. 352 с.</p> <p>9. Русан В.М. Теоретико-методологічні аспекти раціонального сільськогосподарського землекористування. Економіка АПК. 2020. № 7. С. 27– 30.</p> <p>10. Разанов С.Ф., Врадій О.І. Оцінка інтенсивності забруднення їстівних грибів важкими металами в умовах Лісостепу Правобережного України. Збалансоване природокористування, 2019. №1. С. 57-65.</p> <p>11. Мазур В.А., Врадій О.І. Моніторинг забруднення ґрунтів важкими металами науково-дослідної ділянки в НДГ «Агрономічне» Вінницького національного аграрного університету. Сільське господарство та лісівництво. 2019. Вип. №2 (13). С.16-24.</p> <p><i>Інформаційні ресурси</i></p> <p>1. Офіційний сайт Інституту агроекології і природокористування НААН. URL: https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwjK3avr8yAAxUFgv0HHeUnBKIOFnoECBUQAQ&url=https%3A%2F%2Fagroeco.org.ua%2F&usg=AOvVaw1fY6UnQtD6AxTHPbYRMNx&opi=89978449</p> <p>2. Офіційний сайт Інституту агробіології. URL: https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwicxJTSr8yAAxU07rsIHRGWB5QQFnoECBEQAQ&url=https%3A%2F%2Fwww.agrobiology.com.ua%2F&usg=AOvVaw1T3X_7uX2HEvHcx3TEnnCy&opi=89978449</p> <p>3. ЕкоДія. URL: https://ecoaction.org.ua/ahroekolohiia-stijkist.html</p> <p>4. Офіційний сайт Всеукраїнської екологічної ліги. URL: https://www.ecoleague.net/</p> <p>5. Офіційний сайт Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів. URL: https://mepr.gov.ua/</p> <p>1.</p>
Рік введення	2023